

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL :

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Pomenirea Voevodului Alexandru cel Bun

S'au împlinit 500 ani de la moartea marelui Voevod al Moldovei
Praznicul dela Mănăstirea Bistrița

Implinindu-se 500 ani de la moartea voevodului Alexandru cel Bun, la Mănăstirea Bistrița din județul Neamț s'a ținut Duminecă în 30 Octomvrie un mare praznic de pomenire, la care a fost de față însuși M. Sa Regele Carol I, dimpreună cu Voevodul Mihai, cu d. prim-ministru Iuliu Maniu și cu d. ministru Gusti, precum și mare mulțime de popor, preoți și Arhieri.

Ou acest prilej Maiestatea Sa Regele a rostit un minunat cuvânt de amintire, în care se arată vredniciile marelui voevod răposat. Tipărim în întregime acest frumos cuvânt, din care se desprinde atât de luminoasă figura bunului voevod.

Cuvântul de pomenire al M. Sale Regelui.

Prăznuim astăzi pe Domnitorul cu înălțarea blândă, pe care poporul nostru, în a-lanța lui cuminenie, l'a numit „cel bun“, a-lucem un prinos de recunoștință aceluia care timp de 32 de ani a cărmuit cu înțelepciune ara Moldovei.

Figura lui Alexandru Voevod se deprinde e orizontul istoriei noastre naționale prin trăduința lui neobosită de a întări prin așe-dări trainice puterea și prestigiul țării.

In vremuri când gloria suveranilor se măsura în deosebi prin fala lor pe câmpul de pătate și prin numărul popoarelor pe cari le-a nvins, acest domnitor din vița mușafilor a reușit să lese urme de organizări pașnice, cari sute de ani vor lăsa semne adânci pe pământul pe care l-a stăpânit cu iubire și înțelepciune.

Despre războaiele lui nu e copil din scolile primare, care să nu fie hrănit cu dânsule, războaiele susținute cu vitegie față de regi vestiji ai țărilor vecine, dar aceste războaie n'au fost duse din poftă de cucerire sau din certuri de nimica, ci au fost din acelea cari fac parte din întregul lanț de lupte pentru păstrarea chiar a ființei naționale.

Trecerea Pocuției și a Sefenițului în stăpânirea Moldovei, cucerirea Cetății Albe și părțile tătărăști cu Chilia nu sunt cuceriri fudule ci întăriri neapărat necesare ale granițelor.

Dar fapta războinică cea mai de seamă din timpul domniei lui este desigur apariția aceluia mănunchi de ostași români, conduși de spătarul Coman sub zidurile Marienburgului. Nu atât de însemnată este această luptă prin victoria dobândită, cât prin afirmațiunea în

fața lumii întregi a valorii ostașilor săi și existenței Moldovei ca stat, care să conteze efectiv în jocul de alianțe al popoarelor europene, Legăturile noastre depășeau astfel cercul vecinilor.

Ce nesfârșit de interesant și de instructiv ar fi să putem cunoaște repercusiunea asupra sufletului țaranului din acești munți ai Neamțului și din alte părți, când porniți din preajma mării Negre s'au găsit vărsându-și sângele pe malurile Balticeii.

Alți oameni, alte obiceiuri și ce impresie a putut naște din contactul acestor cavaleri teutoni, apărători în nord ai credinței catolice, cu el răzeșul moldovan aci — în sud-estul european, apărător al credinței sale ortodoxe.

Imi amintesc, ca școlar mândria sufletească ce o resimțeam citind această pagină a trecutului nostru; acelaș emoție și mândrie o resimt astăzi ca om matur și ca Suveran al unei Românie, care și-a afirmat locul ei în Europa modernă.

500 de ani au trecut peste capul acestui popor, lupte nesfârșite pentru păstrarea integrității lui au avut loc fără încetare de atunci, dar ce frumos este de a privi acest început, astăzi când ne bucurăm de o Patrie întreagă, pe care prin calitățile atât de frumoase ale poporului nostru o vom întări așa cum trebuie întărită.

Acest fapt, care trebuie să treacă în marile legende ale neamului, după atâtea veacuri, un fapt ca lupta dela Marienburg, are privilegiul de a cere pecetia legendei ca să facă parte din chiar ființa poporului. Dar nu acest fapt singur este opera de căpetenie a lui Alexandru Mușat, care a îndrituit poporul și istoria să-l numească „cel bun“.

Prin stăruința și voința lui el va lăsa urmă neperitoare prin aceea că este organizatorul bisericii naționale moldovenești. După afirmarea internațională dela Marienburg vine afirmarea națională prin impunerea Patriarhiei dela Constantinopol a unui moldovean în capul bisericii.

Cum în trecutul nostru cheia de boltă a rezistenței naționale a fost biserica, căci noțiunile de patriotism și de credință se confundau într-una singură, influența organizării acesteia a fost covârșitoare în decursul vremurilor. In locașurile sfinte de sub jurisdicția mitropoliei moldovenești s'a putut păstra în vremuri de resmerițe și de bejenie credința în puterea de rezistență națională.

Biserica organizată și întărită de acest

mare domn și-a îndeplinit pe deplin multe veacuri deardândul chemarea ei.

Dar în acelaș timp ce frumoasă pildă de iubire de neam și de pricepere a unui spirit modern de tolerant ne-a dat-o acest domn făcând această puternică organizare, în timp ce Doamnele Margareta și Ringala întăreau influența catolicismului.

Opera sa de organizare nu s'a limitat numai la biserică, căci el a fost și întemeietorul în Moldova al sfatului Domnese, al erarhiei boeresti și a întocmit vămile pe mărfuri, dar totuș organizarea care a lăsat urme mai trainice, din punctul de vedere național, tot a bisericii a fost.

Ce vremuri mari sunt acelea în care a trăit Alexandru cel Bun în Moldova, Mircea în Țara Românească, precursori ai României întregite de azi, pe deoparte stăpânitori asupra Basarabiei, iar pe de alta asupra Dobrogiei.

Cum destinele unul neam se cunosc din timp și cum aceasta ne arată că legile de evoluție sunt imutabile.

Aceste legi se văd încă și prin faptul că Domnitorul, a cărui amintire o sărbătorim astăzi și a cărei operă este în deosebi una de pace, a fost sortit de a muri în urma rănilor căpătate în luptă.

Și acuma în fața mormântului acestui mare și bun Domnitor să ne închinăm cu evlavie și cu reculegere. E un lucru atât de bun să medităm asupra învățămintelor trecutului.

O Alexandre, Domn al Moldovei, noi cei de azi, ce trăim pe acest pământ pe care l-ai iubit și l-ai stăpânit, ne gândim cu adâncă reculegere la opera pe care ai săvârșit-o tu și care ne-a ajutat să stăm aci astăzi și să ne închinăm în fața amintirei tale.

Dar de nuntă. In alte părți ale lumii oamenii își iubesc țara nu numai înainte de alegeri ca la noi. Pentru ei pământul țării e scump; îl sărută când se despart de el și când îl revăd; el e pentru ei totul ce au mai drag pe lume. Când se duc în lume, iau puțin pământ din țara lor și îl poartă cu ei peste mări și țări. Astfel împărăteasa Zita a Austro-Ungariei când a născut un copil (în Spania) a presărat pe jos prin odăi, pământ din Ungaria, pentru că a vrut ca copilul ei să se nască pe pământ unguresc. Chopin, un mare muzicant polon, când a plecat din țară, prietenii, cari l-au petrecut până la graniță, i-au dăruit un păhar plin cu pământ, ca să-și amintească de pământul țării lui, ori unde va fi. Mai nou s'a serbat în Germania nunta unei nemțoaice cu un prinț suedez și Nemții au dăruit femeii un leagăn de aur cu fundul plin de pământ din țara lor, pentru ca copiii să-și aducă aminte de patria mamei lor.

Adă-ți aminte să cinstești ziua Duminecii!

Crăciunelul de jos, la 1 Nov.

Nu avem la ce ne mira și nici nu avem a ne tângui, că năcazurile, lipsurile și tot ce ne bântuie astăzi, sunt pedeapsa lui Dumnezeu asupra noastră! Și până nu ne vom îndrepta și nu ne vom întoarce la credința cea adevărată, nu vom scăpa de bătaia Celui de sus.

Un popor care nu-și mai respectă credința sa religioasă, de acela nimica se va alege!

Să-mi dați iertare, frați cetitori, că unora poate să nu le placă și să le cadă greu de cuvintele mele, însă adevărul trebuie spus, oricât de neplăcut ar fi. Eu nu sunt contrarul nimănui, ci vreau să fiu prietinel adevărului, care dacă nu va birui, rău va fi de noi, de toți.

Cel mai mare păcat pe care îl avem noi creștinii de astăzi, este că nu căutăm Casa Domnului în dumineci și sărbători! În unele comune aproape nici nu mai știu oamenii, că este duminică ori sărbătoare. În timpul când preotul slujește la altar sfânta jertfă, noi prindem boii sau vacile la car și ieșim la câmp, fără să ne pese de celea sfinte! Șase zile în săptămână nu ne sunt de-ajuns pentru trup și pentru celea trecătoare; tăiem și din ziua sufletului și a mântuirii noastre!

Alții așa numiți creștini, dacă nu merg la câmp duminică, se grămădesc la povești în uliță și în loc să alerge la biserică, să se roage și să asculte cuvintele sfintelor Scripturi, pierd vremea în vorbării goale, mai făcând și păcate cu păcătoasele lor guri. Mulți zic:

— La biserică mergă popa, că el este dator să mergă! E slujba lui.

Unii mai aduc și motive, spunând că nu au încălțări nouă, n'au pieptar, n'au pălărie cum ar dori și cum le-ar plăcea. Oare la biserică de aceea mergem, ca să ne judecăm unii pe alții! Să ne vedem hainele, pălăriile și pieptarele înflorite? La biserică se cere ca sufletul să fie curat și nu haina să fie nouă. Sufletul putem să-l curățim prin spovedanie și prin sfânta împărtășanie (cuminecătura), iar pentru haine avem apa și soarele. Legea noastră nu ne desleagă dela cercetarea sfintei biserici decât în caz că ar arde casa asupra noastră și nu am putea să ne mișcăm din pat de bolnavi ce suntem! Oare în uliță putem să ne arătăm și în haine de toate zilele? În biserică ne vom rușina de icoane dacă pieptarul nostru nu va fi nou, ori înflorit? Sfinții lui Dumnezeu au murit mai mult goi pentru credință și pentru Hristos.

Sunt și comune unde primarii poruncesc forșponturi și corvezi în timpul bisericii, nesocotind legea repaosului duminical. Asemenea primarii nu sunt vrednici de slujbele lor și autoritățile sunt datoare să-i pedepsească și să-i alunge din scaunele ce ocupă, ca pe unii cari calcă nu numai legea lui Dumnezeu ci și legile statului. Vai de comuna unde primarul este păgân și n'are frică nici de Dumnezeu, nici de legile omenești!

Să ne aducem aminte de cuvintele sf. Ioan Botezătorul care a spus: *Întoarceți-vă și vă îndreptați la calea cea adevărată, căci se apropie ceasul din urmă!*

Să ne întoarcem și noi la calea sfintei biserici până nu rătăcim de tot, căci altfel fiii peririi vom fi!

Vasile Mărculeșlu

plugar

Iubirea față de lume

(Contrarul iubirii lui Dumnezeu) după F. Spirago

Ori cât ar fi omul de rău și de ticălos, totuși are dragoste, atragere spre ceva. Așa-i firea omului. Nimeni nu poate trăi fără a iubi ceva. Deci, dacă omul nu iubește pe Dumne-

zeu mai pe sus de toate, va iubi, în mod necesar, o făptură, va iubi banii, traiul bun, plăcerile trupesti, onorurile pământești, adică va iubi lumea mai mult decât pe Dumnezeu care a creat-o.

Nu e păcat a iubi făpturile, dar e păcat a le iubi mai mult decât pe Dumnezeu, cum fac aceia pe cari sf. Scriptură îi numește fiii veacului. Toți fiii veacului sunt închinători idolilor, căci dragostea cu care datorează lui Dumnezeu ei o au pentru aur ca Iuda, pentru traiul bun ca bogatul din Evanghelie, care-și petrecea într'una, și atâția alții „al căror Dumnezeu este pântecul” (Filip III-19), unii pentru onorurile pământești, ca Abesalon care s'a răsculat împotriva regelui David tatăl său, ori pentru plăcerile pământești ca Solomon, alții pentru beutură ori jocuri. Toți se aseamănă Iudovilor cari dansau la poala muntelui Sinai în jurul vitelului de aur. Lozinca fiilor veacului este: „Să mâncăm și să bem, căci mâine va trebui să murim”. Nu odată auzim aceasta. Și asta o ține lumea de mare înțelepciune. Sf. Pavel ne spune însă că: înțelepciunea lumii acesteia nebunie este la Dumnezeu” (I Cor. III-19).

Dragostea față de cele pământești ne lipsește de celea cerești; de darul sfinților și de fericirea vecinică.

Omul pământesc n'are darul sfinților. Spiritul lui Dumnezeu nu se sălășluiește într'un om trupesc. Porumbelul niciodată nu se așează în noroiu sau pe vre-o mortăciune; tot așa și Spiritul Sfânt nu locuiește în sufletul întinat și dornic de cele lumești. Și cel ce n'are Spiritul Sfânt, adică haina de nuntă a darului sfinților va fi aruncat „întru întunerecul cel mai din afară” De aceea amenința D. N. Hristos pe omul trupesc cu osândă veșnică: „Celce-și iubește sufletul său (adică cel ce caută prea multe plăceri și bucurii) pierde-l-va” (Ioan XII-15). Și mai zice încă: „Vai vouă cei-ee sunteți acum sătui, căci veți flămânzi. Vai vouă cei ce râdeți acum, căci veți plânge și vă veți tângui” (Luca VII-25).

După cum o corabie, a cărei ancoră e aruncată la pământ, nu poate naviga spre port

Foița „UNIRII POPORULUI”

Pruncia și tinereta Mitropolitului Alexandru Șterca Șuluțiu

Un capitol din „Viața și Faptele Mitropolitului Șuluțiu” pe înțelesul tuturor

de Alex. Lupeanu-Mellin

Mitropolitul Alexandru Șterca Șuluțiu s'a născut în anul 1794, în luna lui Februarie 15 zile, cu 10 ani după Răscoala lui Horia și cu 54 de ani înainte de crăcia lui Iancu. Destul de aproape de zilele lui Horia și având deplină vrâstă bărbătească în anii de deșteptare a Românilor din somnul cel de moarte. Vom vedea mai la vale cum într'adevăr inima acestui ales om, a oglindit timpurile de sbucium național pe cari le-a trăit.

În anul cel de mai sus, 1794, într'o zi de duminică, judele Alexandru Șuluțiu, tatăl Mitropolitului, tocmai se gătea să mergă la sfânta biserică. Se gătea să mergă singur de astă dată, că doamna Șuluțiu, fiind în stare binecuvântată, s'a simțit cam rău din dimineață. Semne de greutate nu erau, ci s'a sculat puțin cam obosită. Dumnealui a îmbrăcat haine nouă cum fac creștinii în zi de sărbătoare și și-a îndreptat gândurile spre Dumnezeu Atotțiitorul. Mai avea să-și așeze căciula călduroasă de miel tânăr, apoi își făcu o sfântă cruce și des-

chise ușa dela casa cea mare, să se îndrepte spre biserică din deal, a uniților. Chiar atunci începu a suna toaca de liturghie... Trebuia deci să grăbească pasul.

Dar nu ajunse nici până la poartă, căci un glas de slujnică îl opri.

— Să se întoarcă domnu', că l-a îmbucurat Dumnezeu c'un pruncuț nou născut. I-a trimis un inger de fecioraș. Să vie domnu' să-l vadă...

Bucuria părintelui fericit a fost mare.

Mama cu pruncul erau într'o odaie mai mică și pe chipul femeii care a trecut peste crâncenele dureri ale nașterii, lucia o rază de dulce evlavie. Când se mai întremă, zise iubitelui său soț:

— Să ținem minte! Acest prunc s'a născut chiar în clipa când a tocat de intrare în liturghie!

Au și ținut minte cu sfințenie amândoi părinții.

Pruncușorul era sănătos din darul lui Dumnezeu și creștea bine. Părinții aveau mare bucurie în gângurelile lui de pușor drag. Mama cu deosebire se simția par'că mai atrasă față de „Lisăndrel” decât față de ceilalți copii ai săi. Era mai domol la fire și mai blănduț.

Când s'a ridicat Lisăndrel de putea ieși la uliță și se amesteca în jocuri copilărești cu pruncuții vecinilor, el mai cu drag petrecea în progadie, pe lângă biserică. Îi plăcea mult cum sună clopotele și toaca, iar în biserică era tot cu ochii în gura cântăreților din strană. Se înecăta mult de hainele strălucitoare ale

preotului din altar și de cădelnița fumegătoare care umplea sfântul lăcaș de mirodenii. La procesiuni bisericesti pășia și Lisăndrel al domnului Șuluțiu cu iconița și cu căpețelul de luminare în urma crâncicului.

Acasă încă tot la lucruri bisericesti îi sta mintea. Cânta diecește și își repezia cădelnița din ce apunea, făcând ca preotul în naia bisericii, printre credincioși.

Și zicea adeseori judele Alexandru către mama pruncului:

— „Să știi bătrână, că din pruncuțul acesta va să se aleagă sau un protopop mare sau un vicar”.

S'au și socotit de-atunci încă, să-l îndrepte spre statul preoției.

— „Din pruncii noștri — zicea bătrânel Șuluțiu — am dat și împăratului destui. Pe Alexandru îl vom da pe seama lui Dumnezeu”.

Cu adevărat Lisăndrel era un copil ascultător, supus și cu alipire către părinți și către celea sfinte. Dragostea de biserică nu i-a scăzut nici după înaintarea în vârstă, ci tot mai cu multă atragere iubia strana și slujbele dumnezeiești.

Carte a învățat mai întâi în școala din Abrud, unde a isprăvit clasele primare. A fost dus apoi la școala mai înaltă din Zlatna, la gimnaz. Aici a făcut clasele gramaticale, fiind totdeauna între băieții cei mai blânzi și mai silitori. Dascălii n'au avut niciodată cuvânt a se plânge de dânsul.

Tatăl său fiind nobil și om bogat, ar fi

asa și omul legat de cele pământești nu poate ajunge la limanul mântuirii. „Alege: Vrei să iubești pământul și să te pierzi, ori să iubești pe Isus Hristos și să trăiești în veșnicie“ (sf. Augustin)

Dragostea pentru cele pământești orbește mintea omului.

Când sufletul este despărțit de Dumnezeu prin lucrurile pământești: acesta-i în întunec ca și luna când pământul ajunge între ea și soare. De aceea fiii veacului, fii lumii n'au nici o atingeră pentru învățătura Evangheliei; ei o socotesc de nebunie. „Omul cel trupesc nu primește cele ce sunt ale Spiritului lui Dumnezeu: căci nebunie-i sunt lui“ (I Cor. II-14). După cum razele soarelui nu pot străbate prin apa noroioasă, așa și lumina Spiritului Sfânt nu va străbate niciodată sufletul omului pământesc. Cel ce nu iubește (pe Dumnezeu), nu cunoaște pe Dumnezeu“ (I Ioan IV-8).

Dragostea pentru celea pământești întoarce pe om de la Dumnezeu, căci fiii veacului sunt cei chemați, despre cari vorbește Evanghelia că s'au lăpădat și nu s'au dus la cina la care au fost chemați; unul fiindcă s'a însurat, altul și-a cumpărat moșie, iar altul boi.

Iubirea celor pământești ne lipsește de pacea lăuntrică. Are dreptate un mare poet care zice că: Omul n'are decât alegerea îngrijorătoare între plăcerile lumești și pacea lăuntrică. Amândouă nu pot să fie la un loc înima, care nu dorește decât bucurii pământești, e ca un vas fără fund care nu se va umplea niciodată. Fiii veacului, cei legați de cele lumești, neavând niciodată pacea lăuntrică, pacea inimii, caută să și-o câștige, schimbându-și plăcerile, precum bolnavii cari nu pot dormi se așează când pe o coastă, când pe cealaltă, sperând să adoarmă.

„Neliniștită este inima noastră, Doamne, până ce nu se va odihni în tine“ (Sf. Augustin).

Nimic nu sperie mai tare pe omul lumesc decât moartea. Va trebui să-și părăsească adul. Moartea e sfârșitul fericirii sale, căci după moarte el nu sperează nici o fericire. Dimpotrivă, el și-a luat ale sale. Peștele, când

totuț să-și ducă copilul la școală ungurească, a Cluj, după obiceiul nobililor, căci la Zlatna nu erau decât gramaticile. Dar bătrânul Șuluțiu n'a făcut așa. El doria să facă din fiul său copil românesc, iar preoția pe vremea aceea se învăța la Blaj, unde erau școlile românești celea vestite. Acestea școli erau singurele izvoare de învățatură românească mai înaltă, în acelea timpuri. Acolo erau dascălii cei mari ai neamului românesc, deci acolo se adunau toți fiii însetați de lumină ai Ardealului, cari voiau să rămână în slujba neamului.

La Blaj a fost adus și tânărul gramatic Alexandru Șuluțiu. Și a intrat numai decât în școala retoriceii, unde n'a cules decât laude. Tot cu laudă a făcut și filozofia sau clasele din urmă ale liceului.

Isprăvind filozofia, care era piatra de incercare a minții tinerești, abruceanul Șuluțiu a sosit la pragul cel mare al vieții. Trebuia să aleagă: se îndreaptă pe cărarea urmată de frații săi mai mari, adică spre pita slujbelor împărătești, ori ascultă dorința părinților și alege prescura românească? Era destul de mare atunci; putea să știe, că onoruri, mărire pământescă și trai cu hodină, nu poate să aibă decât pe cărarea cea dintâi, în pita împăratului. Prescura nu putea să fâgăduiască nimic din ceea ce mai n'ainte, decât sbucium, ghionturi dela cei mari și ocări. Chiar de s'ar fi întâmplat o minune, ca ingerul său păzitor să-i

e prins în mreje, nu simte durere, ci numai când e scos din apă, tot așa și omul prins în mreja iubirii celor pământești, în ceasul din urmă, simte durerile cele mai amare.

Iubirea față de lume duce la ura față de Dumnezeu și față de slujitorii lui. Nici nu se poate altfel. Un inel care e pe un deget nu poate să fie în aceeași vreme și pe alt deget, și inima înălțuită de dragostea pentru un lucru pământesc nu poate să iubească și pe Dumnezeu. Sf. Ioan zice: „De iubește cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul“ (I Ioan II-15). Ba mai mult. D. N. Isus Hristos zice: „Nimeni nu poate sluji la doi domni: pentru că sau pe unul va urî sau pe altul va iubi, s'au de unul se va lipi și pe altul va urgisi“ (Mat. VI-24). Știm deci cât prețuește un om care injură preoții și își bate joc de celea sfinte. E un fiu al veacului.

Dragostea pământescă nu ține decât o vreme, căci sau te depărtezi tu de lucrul iubit, sau acela va fi luat dela tine. Cu moartea încetează dragostea pentru lume. Nu-ți lega inima de ce-i trecător, ci de ce-i vecinic. Alege-ți dară prieten pe acela care nu te va părăsi nici atunci când toți ceilalți te vor părăsi.

Cel ce vrea să-și petreacă cu diavolul aici pe pământ, nu va putea să se buceure cu Isus Hristos în lumea cealaltă.

Nicolae Paștiu

„Scut și armă“...

De Petru Coza, învățător

Ori în care parte ne întoarcem, găsim necazuri. Plugarul, negustorul, comerciantul și mai ales funcționarul sunt în necazuri. Toată lumea de astăzi se găsește în mlaștina necazurilor, de unde scoțându-și un picior, se afundă mai adânc cu celalalt.

Poporul românesc, în decursul vieții lui, a gustat vremuri și mai amare decât azi. A fost părtaș unor vremuri când, de frica barbarilor cotropitori, și-a părăsit bordeiul și a fugit în ascunzișurile mun-

descopere, că dintrânsul se va alege purtător de cărbă vlădicească, nici vlădicia nu avea cu ce să-l ispitească prea mult. Vlădicii noștri de demult au fost și ei tot atât de rău văzuți de puternicii zilelor, ca și mănăstirii de prescură de prin sate. Ba uneori chiar mai rău. Pildă mucenicul arhieru Inochentie Micu Clain, căruia stăpânii Ardealului, după ce l-au alungat din scaunul său legiuit, din Blaj, în Italia depărtată, n'au vrut să-i îngăduie nici măcar un locșor de sihăstrie și de îngropare în pământul părinților săi. Ori altă pildă putea să-i fie în-suși ruda sa, episcopul Petru Pavel Aron de Bistra, asupra căruia un calvin ungar a sărit cu pușca să-l omoare, pe când făcea slujbă la altar într-o biserică din părțile Hunedoarei.

Fiind în măsură să știe toate acestea, tânărul Șuluțiu n'a stat nici o clipă pe gânduri, ci a intrat în școala de preoție dela „Bunavestire“ din Blaj. A îmbrăcat cu bucurie mare haina lungă de seminarist și s'a făcut cleric. Ne putem închipui ce fericire pe iubita sa mamă, când îl va fi văzut mai întâi, așa subțirel și n'altuț, în reverandă neagră, cu brâu de lână peste mijloc și încheiat de sus până jos cu șirag de bumbi dași, scilpitori.

— Dragu' mamei, drag! Vezi așa te-am dorit totdeauna. Că tu ai venit pe lume când intra popa în liturghie. La altar trebuie să slujești.

(urmează)

ților, unde cu fluerul, își cânta doina lui... cea de jale.

Intreagă viața poporului nostru românesc a fost un șir de necazuri, presărat, ici-colo, cu mici bucurii. Strămoșii noștri însă, nu s'au plâns, cum ne plângem noi. Au răbdat și au sperat. Răbdarea lor a fost bazată pe iubirea de țară, iar nădejdea lor a fost în Domnul. Au avut în necazuri arma și scutul, cari nu prea le au unii din urmașii lor. Ei prin poetul Coșbuc ne spun:

„Noi, prin vremi ce ne ncercară,

„Altă armă n'am avut

„Decât: dragostea de țară

Aceasta a fost apărarea strămoșilor noștri. Arma și scutul lor ne lipsește multora, în necazurile ce le îndurăm astăzi.

Unde este dragostea de neam, ce o aveam înainte de Unire?... Unde este dragostea de biserică și de cele sfinte?... Unde este moralitatea?...

Dacă înainte de Unire am avut nevoie de jertfe, atunci cu atât mai mult avem azi, când necazurile de tot felul se abat asupra noastră. Atunci a fost lipsă de jertfire a vieții pentru Patrie, acum e lipsă de a ne jertfi interesele personale, pentru binele obștesc.

Dacă s'ar scula din morminte strămoșii noștri, oare ce ar zice despre felul cum ne iubim — unii — țara și pe Dumnezeu?...

Să ne întrebăm: „Oare ar fi țara noastră în halul de acum, dacă toți Românii ar avea »scutul și arma« strămoșilor lor?... Cu toată siguranța că »nu«.

Să ne întoarcem deci, cu toții, la iubirea mai mare față de Patrie și de Dumnezeu; să ne întoarcem la »scutul și arma« strămoșilor noștri și atunci vom avea: »lucruri frumoase și folositoare, în țară bogată«:

„Numai Domnul ne iubească

„Și-al său Duh ocrotitor,

„Plin de pace să plutească,

„Peste țara românească,

„Și-al românului popor“.

Glasul părintelui creștinătății

Papa Pius XI atrage luarea aminte a tuturor creștinilor asupra noii persecuții a catolicilor din Mexico

Înainte cu câteva săptămâni a apărut o nouă enciclică (serisoare îndreptată către toți creștinii catolici) a Papei Pius XI, în care arată nouăle mari persecuții îndreptate împotriva catolicilor din Mexico. Se mai plânge apoi Sfântul Părinte împotriva gazetelor cari nu vestesc nimica despre aceste persecuții, așa că celce cetește ziarele crede că în Mexico lucrurile stau bine.

Adevărul este însă următorul:

În anul 1929 Sfântul Părinte a încheiat o pace oarecare cu republica Mexico, condițiile cărei păci sunt ținute numai de către Statul Papal, nu și de către republica Mexico.

Cu toate că statul Mexico s'a obligat în 1929 să dea voie tuturor episcopilor să se reîntoarcă în patrie și să dea înapoi credincioșilor toate bisericile, nici prin gând nu-i este să se țină de cuvânt. Mai mult, statul Mexico dă voie și îndeamnă gazetele, să scrie regulat împotriva bisericii. Nu dă voie nimă-nui să catehizeze (propună, învețe religia) în școli, în schimb introduce și acolo școlile

fără Dumnezeu, ca în Franța. Nu lasă decât la zeci de mii de credincioși câte un preot, astfel în statul Michoacan 30.000 de catolici n'au voie să-și țină decât un singur preot, iar în statul Chiapas la 60.000, Chinahua la 45.000, iar în Vera Cruz la 100.000 credincioși câte un preot.

Spune, pe urmă, Sfântul Părinte, că credincioșii catolici din Mexico sunt asemenea acelor bieți nefericiți, cărora hoții le-au răpit întreagă averea, și acuma n'au încotro, trebuie să se roage de hoți să-i miluiască cu câte ceva, ca să nu moară de foame.

Mexicanii au rămas foarte surprinși când au citit enciclica papală care începe cu cuvintele: „Acerba animi.“ Credincioșii, fiindcă au băgat de seamă că cel puțin Sfântul Părinte mai ține cu ei, iară guvernării erau să crepe de ciudă, au jurat deci răzbunare împotriva a tot ce este catolic. Cel dintâi lucru a fost că l-au luat prizonier pe legatul papal, arhiepiscopul Ruiz y Flores, și l-au dat numai decât peste hotare. S'au apucat apoi și școlile și bisericilor le-au străformat în fabrici, case, teatre și prăvălii pentru lucrători. În partea de țară numită Vera Cruz au despoiat pe preoți de toate drepturile politice și au cuprins toate averile bisericesti pe seama statului.

Dumnezeu însă nu bate cu băta. Conducătorii de astăzi ai republicii Mexice își vor primi în curând pedeapsa dela însuși Dumnezeu, precum zice o zicală franțuzească: „Celce mușcă din Papa, moare.“

Părintele Iuliu

Asociațiunea Generală a Românilor Uniți

În conformitate cu art. 13 din Statute convocăm

Congresul General

al Asociațiunii Generale a Românilor Uniți („Agru“), pe zilele de 26 și 27 Noemvrie 1932, la Aiud, cu următorul

PROGRAM:

Sâmbătă 26 Noemvrie 1932

- Ora 15. Ședința Comitetului Central.
- Ora 17. Vecernie mare, cu predică.
- Ora 18^{1/2} a) Ședința Asociațiunii Studenților Români Uniți („Astra“).
- b) Ședința comitetului presei.

Duminică 27 Noemvrie 1932

- Ora 9. Liturgie pontificală cu predică arhierescă și procesiune solemnă.
 - Ora 12. Ședința festivă de deschidere a Congresului.
 - Ora 15. Conferințe populare.
 - Ora 16. Ședința II-a a congresului
 - Ora 18^{1/2} Te-Deum.
 - Ora 19. Concert religios dat de Reuniunea corală gr. cat. din Cluj.
- Cluj, la 22 Octomvrie 1932.

ss. Augustin Popa ss. Dr. Valeriu Pop
secretar general președinte

N. B. 1 De cartiruire se îngrijește comitetul local organizator căruia se vor anunța participanții cel târziu până la 20 Noemvrie 1932, la adresa: Dr. Victor Fodor, medic, directorul sanatorului, Aiud. În special vor binevoi a menționa dacă doresc a participa la masa comună ce se va lua în ziua de 22 la amiazi.

2. Participanții la congres vor beneficia de reducere pe C. F. R.; în acest scop își vor păstra biletele de tren.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Veștile săptămânii

Săptămâna sărbătoririlor — Din nou tratativele cu Rusia — Alegeri — O nouă chestiune închisă — Desbateri din parlamentul francez — Frământări din Germania — Criza din Rusia și Anglia — De ale Bulgarilor

Săptămâna care s'a scurs — iar noi cari scriem la gazetă socotim săptămâna dintr'o Mercure într'alta — a fost pe drept cuvânt o săptămână a sărbătoririlor, atât la noi în țară, cât și în străinătate.

La noi s'a sărbătorit împlinirea alor 57 de ani, dela nașterea M. S. Regina Maria. Mama iubitului nostru Rege, a fost cea dintâi Regină a tuturor Românilor, cea dintâi Regină a României Mari, pentru înfăptuirea căreia în anii grei ai războiului n'a crușat muncă și osteneală. Prin grai, scris și prin faptă, Regina Maria și-a făcut din plin datoria către neamul românesc. De aceea, se cuvine ca țara întreagă să o țină în minte și să-i cinstească amintirea zilei nașterii, așa cum s'a și făcut.

Duminică, în 30 Octomvrie s'a sărbătorit, de asemenea, în întreagă țară, amintirea împlinirii alor 500 de ani, dela moartea marelui voevod al Moldovei, numit Alexandru cel Bun. La toate școlile din țară s'au ținut, din acest prilej, vorbiri despre marele domnitor, care înainte cu o jumătate mie de ani, a pus temelii puternice țării Moldovei. La mormântul lui Alexandru cel Bun dela mănăstirea Bistrița, de lângă Piatra Neamț, a mers însuși Regele țării, însoțit de primul ministru și de ministrul școlilor, ca să-și plece genunchii în fața înaintașului său de acum 500 de ani, care, prin credință, cinste, bunătate și pricepere, a făcut ca țara lui să înflorească pe tărâm bisericesc, politic, cultural și economic.

În altă parte a gazetei noastre, cititorii vor putea afla frumosul discurs ținut la mormântul lui Alexandru cel Bun de M. S. Regele Carol II.

În străinătate de asemenea au avut loc sărbătoriri. În Italia s'a sărbătorit împlinirea alor 10 ani de când Mussolini cu oamenii lui, cu fasciștii îmbrăcați în cămași negre, după lupte grele de 3 ani de zile, a învins pe bolșevicii din țara sa, și a pus, în 28 Octomvrie 1932, mâna pe putere. Om cu voință de fer, Mussolini a făcut rânduială în Italia și a făcut ca statul italian să fie cinstit de cetățenii săi și de străini. Noi Români ne bucurăm de mărirea fraților italieni și ne place buna rânduială pe care a făcut-o Mussolini cu fasciștii lui în țara strămoșului nostru Traian, numai cât am dori, ca ducele Mussolini să ne aibă mai aproape de inima lui pe noi Români, decât pe Unguri.

Cehoslovacia și-a sărbătorit împli-

nirea alor 14 ani de când s'a făcut republică. Bohemia a fost înainte cu vre-o 300 de ani un regat puternic, însă la 1620 și-a pierdut neatârnamea și cehii — au căzut sub jugul Austrieilor. În toamna anului 1918, și cu ajutorul regimentelor românești cari se aflau la Praga, ei și-au câștigat independența. De atunci și până în zilele noastre Cehoslovacia are de președinte pe profesorul Masaryk, un om bun, credincios, cum-pănit și filosof. Popor prieten, bucuria lor este și bucuria noastră.

Și ca să sfârșim cu șirul sărbătoririlor, vom mai aminti că, în Turcia s'a sărbătorit împlinirea alor 9 ani, de când și ea s'a proclamat de republică. În Mustafa Kemal Pașa, Turcia și-a găsit omul care a fost viteaz în război și mare în timp de pace. El a făcut în câțiva ani mai multe schimbări decât câte s'au făcut înaintea lui, în sute de ani. Turcii, în semn de mulțumită i-au ridicat la Constantinopol (Istanbul) o statuie, închipuindu-l de-o parte cum pleacă la război, ca militar, ca să alunge pe Greci din Asia Mică, iar de altă parte, cum, după învingere, ca civil, proclamă republica turcească. — El a izbutit în mai puțin de 10 ani să facă din Turcia strămtorită în Asia Mică, o țară europeană. Cinste lui!

El vorba ca guvernul dlui Maniu să înceapă din nou tratativele cu Rusia, întrerupte, când cu căderea guvernului Vaida. Ar fi ca dl Titulescu să înoade firul unde tot Dsa l-a rupt, când cu dl Mihalache a răsturnat guvernul Vaida. Acum însă lucrurile merg mai greu. Polonia, care pe timpul dlui Vaida ne-a fost dat mână de ajutor, a trimis vorbă la București că dânsa se desinteresează acum, adăca nu-și mai bate capul cu ce va face România. — Dl Titulescu a tras — prin declarațiile dsale de mai nainte — hireanul pe sub nasul Franței și al Poloniei, iar acum culege ce a sămănat. Durere numai, că scurta o poate trage țara, pentru bosumflările dlui Titulescu. — Lumea crede că dacă dl Vaida nu ar fi fost răsturnat dela putere, azi am fi avut învoiala gata cu Rusia.

De curând au avut loc două alegeri de senator: una în județul Vlașca, din Muntenia, unde a eșit dl Grigorie Filipescu, șeful partidului conservator (fost Liga Vlad Tepeș), susținut de guvern, iar a doua în județul Bălți, din Basarabia, unde a reușit candidatul național-țărănist.

În Decemvrie se vor face și alegerile comunale și județene. Așa s'a ho-

târât din partea consiliului (sfatului) de miniștri.

Gazetele din București amintesc, așa învăluit, despre o chestiune, despre care se pare că nu prea e îngăduit să se vorbească multe. Maiestatea Sa *Elena*, mama Marelui Voevod Mihai, a venit de curând din Anglia în țară, dar e vorba să și plece în curând. Lumea credea că dl Maniu va izbuti să facă o împăcare, mai ales că mulți socoteau că dl Maniu de aceea s'a retras dela putere în 1930 și de aceea nu voia să o mai primească, fiindcă împăcarea nu s'a făcut. — În curând se vor putea spune mai multe despre aceasta.

*

În adunarea deputaților din *Paris*, un deputat comunist (bolșevic) a atacat aspru pe România și Polonia și a băgat de vină, că de ce le-a dat Franța bani. Primul ministru, dl *Herriot* s'a ridicat și le-a luat apărarea, spunând între altele că „România a suferit cele mai mari greutăți din lume, pentru a-și câștiga independența, pe care o datorește eroismului fiilor săi“. Dl *Herriot* apoi a vorbit despre conferința desarmării, care se va întruni încurând la Geneva și despre dorința Germaniei de a se înarma. Dsa socotește, că încordarea dintre Franța și Germania este destul de mare. — Aceasta nu prea ne poate bucura, mai ales că dacă la alegerile din 6 Noemvrie, din Germania, vor ieși deasupra cei cari vreau să șteargă contractele de pace, prin cari s'au tras o bună parte din granițele de azi ale țărilor din Europa, atunci primejdia de un nou război iară poate bate la ușă.

În *Germania* se așteaptă ziua de Duminecă, când se fac noile alegeri (al treilea rând în acest an). De altă parte, e mare ceartă între guvernul întregii Germanii (numit al Reichului) și între cel al Prusiei, condus de dl *Braun*, pe care cancelarul *Von Papen* l-a fost delăturat. Germania acum de câțva timp tot fierbe. Vom vedea ce va ieși, în cele din urmă.

În *Rusia* e mare sărăcie de bani. Stau și la ei funcționarii și muncitorii de prin fabrici cu salariile neplătite de luni de zile. Cu toate acestea, bolșevicii își bat capul, cum să facă un plan, ca în timp de 5 ani de zile să șteargă religia creștină și bisericile din Rusia, și să crească pe copii fără să mai știe de Dumnezeu, atești, cum se zice. Dar biserica Mântuitorului a văzut și alte furtuni și tot nu s'a prăpădit. Cel Atotputernic nu va îngădui să-și ducă la îndeplinire gândurile lor păgânești.

În *Anglia* 100,000 de șomeri au demonstrat pe străzile Londrei cerând de lucru, sau pâne. Poliția a trebuit să scoată pentru împrăștierea lor 5.000 de gardiști.

Vecinii noștri de peste Dunăre, *Bulgarii*, după ce prin purtarea lor au pus bețe în roate conferinței balcanice, care s'a ținut de curând la București, au făcut un circus și în parlamentul lor din Sofia. Anume, când regele lor *Boris* a început să cetească vorbirea de deschidere a parlamentului (mesajul), cei 31 deputați comuniști din cameră au strigat „jos guvernul fascist“. A trebuit ca ceilalți deputați să-i ia de guler, în fața regelui, și să-i scoată afară din

casa țării. — Se mai face și în parlamentul nostru câte un târâboi, dar cel puțin când e de față Regele, lumea se poartă cuviincios. — În ce privește omenia, se vede că tot îi întrecem pe Bulgari.

Dr. C. Suclu

Au și Francezii un „Roademere“

Cetitorii gazetei noastre știu cine este „Roademere“. Iar celor ce nu știu încă le amintim, că „Roademere“ este un boer, un lord englez, care în limba lui își zice *Rothermere* și care suferă de-o boală mare: are adeseori ameteți de dragoste față de Unguri și față de țara lor.

De ani de zile acest *Roademere* strigă în lumea largă, că cei mai neîndreptățiți oameni de pe pământ sunt strănepoții lui *Arpad* și *Tuhutum*, cărora prin contractele de pace li-s'a sfâșiat țara cea de o mie de ani și a fost împărțită Românilor, Sârbilor și Ceho-Slovacilor. El cere în gură mare să se strice contractele de pace și să li-se dea Ungurilor înapoi Ardealul, Banatul sârbesc și Țara Tăuților cu munții Tatra.

Pricina acestei ameteți de dragoste pentru Unguri s'a și descoperit: lordul *Rothermere* râvnește să ajungă rege al Ungariei, ceea ce mai mulți grofi și baroni i-au și oferit! El s'a făcut că nu primește, ca fata mare căreia i-se vorbește de măritiș. Însă știut este că până în celea din urmă, nici o fată nu fuge de mire și de cununa fericirii.

Așa cu *Roademere*, vestitul dușman al contractelor de pace.

Acum aflăm, chiar din gazetele ungarești, că a răsărit și dintre Francezi un *Rothermere*, care pare că are și mai mari ameteți decât năbădăiosul lord englez. Pe noul *Roademere* îl cheamă *Charles Levée* și este președintele consiliului comunal al orașului *Paris*.

Domnu' Șarl ăsta a făcut de curând o călătorie prin Europa și mai pe urmă s'a oprit la Budapesta. Aici Ungurii lui *Cömbös*

l-au omorât cu dragostea și i-au tras un „aldămaș“ cumplit, de i-au întunecat mintea cum se cade. Din *Levée* l-au făcut „leveș“ sau zeamă de cute, cum se zice.

Iar în ameteala aldămașului domnu' „Leveș“ a spus unui gazetar următoarele:

— *Am călătorit prin toată Europa de mijloc și am văzut că spintecarea Ungariei a fost din punctul de vedere european cea mai mare nedreptate, ba și mai mult, cea mai mare tâmpenie și crimă (fărădelege cumplită). Greșala aceasta trebuie îndreptată. Fără îndreptarea ei, în Europa de mijloc nu poate fi pace. Pe unde am umblat (o fi fost și pe la noi? Nu cumva i-am fi dat vagon special?) n'am văzut în toate părțile decât că se sbat amarnic, în schimb (României, Sârbii și Ceho-Slovacii) nu se pricep să folosească enormele avuții ce le-au luat dela Ungaria“.*

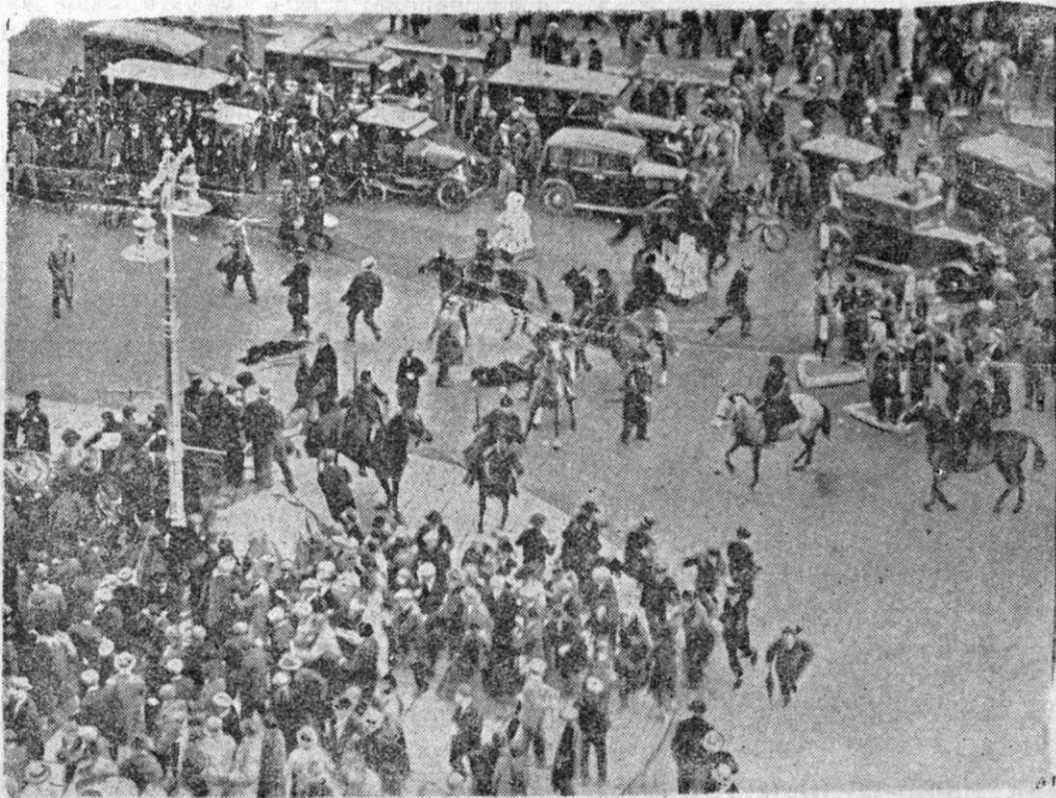
Și mai spune d. „Leveș“ ăsta că Francezii ar trebui să meargă toți la Budapesta, să vadă cu ochii lor, ce nație minunată sunt Ungurii, ce oameni subțiri și culți, și ce mare păcat au făcut contractele de pace că au ciuntit Ungaria cea de o mie de ani!

Acum noi României (și cu noi împreună Sârbii și Ceho-Slovacii) știm foarte bine că lumea nu vor purta-o de nas doi domni ameteți de dragoste ungurească, ca *Rothermere* și *Levée*, însă ne cade foarte rău că și între frații noștri de sânge dela *Paris*, cu cari am fost tovarăși de arme și de suferințe, se găsește un „Leveș unguresc“, leveș de cute, care umblă să ne dea iarăș pe mâinile grofilor și ale baronilor unguri! Dela Bulgari ne-am fi așteptat la așa ceva, dar dela un francez ba! Ori să fie vorba numai de un cap ameteț de „aldămașuri“ și de „păpicaș“?

În orice caz, o bună învățătură pentru noi, că nimenia nu ne poate iubi mai cu adevărat și mai cu credință decât noi înșine! Chiar și între cei mai buni prieteni se poate ivi câte un „Leveș unguresc“!

Charles Levée al lor să fie, cu *Roademere* corobețe cu tot!

Șomerii spre Londra

Și în Anglia e criză, și încă mai mare decât la noi. Cine nu crede, să privească fotografia aceasta. Șomerii cari nu mai au ce mânca au luat-o spre Londra, ca să ceară de mâncare. Zeci de mil de inși au făcut, pe jos, marșul spre capitală, iară acolo au aranjat demonstrații urleșe. Au avut însă mult de furcă și cu poliția, care i-a oprit în mai multe rânduri. Chipul nostru arată o ciocnire a șomerilor cu polițaii călări. Șomerii stau adunați în jurul unui felinar, pe piața *Hydepark*, și de acolo aruncă cu pietri și cărbuni de piatră în poliție. Nici poliția nu se lasă, însă și-i doboară cu armele. În ciocnirea aceea s'au ales răniți 36 polițiști și 30 șomeri.

Fiul unui ministru răpit de bandiți. Fiul ministrului de finanțe al Argentinei a fost răpit și ținut închis mai multe zile. Dar temându-se de ce-i aștepta, l-au pus în libertate.

Voevodul Mihai a intrat în cl. I. de liceu. Marele Voevod Mihai, sfârșind școala primară, a intrat în cl. întâi de liceu. Profesorii lui sunt dintre cei mai învățați pe cari îi are țara. Pentru fiecare carte el are tot alt profesor. Micul prinț și în școala primară a învățat foarte bine. Să-i dea Dumnezeu și de aci înainte aceeași sârguință și spor la muncă.

Descoperirea unei comori. Tot mai sunt comori pe pământ. Cele mai multe în sufletele oamenilor, acestea însă zac adânc de tot, dar se mai găsesc și în pământ. Astfel a fost găsită o comoară la Silistra, la o adâncime numai de un metru. Bani din ea sunt mai toți de aramă. Se crede, că ea a mai fost descoperită odată și atunci s'au luat din ea bani de aur și pietrele scumpe.

S'a surpat muntele. Pe linia ferată dela Jilbea—Lotru s'a surpat un colț de munte, acoperind linia. Din fericire nu trece pe acolo nici un tren, altfel ar fi fost acoperit, și cine știe câtă lume și-ar fi pierdut viața acolo.

Ceferiștii, cari nu cunosc limba română vor fi dați afară. Bine se face. Sub Unguri dacă un român, funcționar, nu știa perfect limba lor pășărească, era dat afară, ba și arestat. Românii însă mai miiloși îi lasă să-și facă de cap: de ani de zile nu vreau să învețe o boabă românește. Și cu toate astea statul românesc îi plătește și le dă pâinea cea de toate zilele. Acum, guvernul acesta, își va face datoria, îi va chema la un examen și care nu știu românește, afară cu el.

12 lei o pâine și 20 lei ziua de lucru. Sunt vremuri grele și vor veni altele din ce în ce mai grele. De aceea toată lumea să-și păstreze ce are încuiat cu zece chei. O dovadă despre greutatea timpurilor în care trăim este faptul următor: La Oradea o pâine costă doisprezece lei și o zi de lucru douăzeci. Asta înseamnă, că un om abia își poate cumpăra o pâine cu munca de pe o zi.

I-au cusut inima. Până acum știam că dacă se sparge sau se rupe inima, s'a isprăvit cu omul. Nici medici, nici dracul cu bosconitoarele lui nu îi mai poate ajuta. Iată însă că în zilele acestea un om și-a implântat un cuțit în inimă și medicii i-au cusut la loc tăetura. Mare lucru. Dar ne întrebăm, oare în vreme ce doctorii îi coseau inima, era mort sau viu!

Tren atacat cu pietrii. Răufăcătorii nu se mulțumesc numai cu ieșirea în calea oamenilor de omenie, dar când n'au cui și pentru ce ieși în calea cuiva, atacă ce le iese înainte. Astfel niște răufăcători au atacat cu pietrii trenul ce circulă între Galați și Buzău, spărgând câteva geamuri. Alții au răsturnat un căruț de fier pe altă linie ferată și locomotiva unui tren, care trecea pe acolo, a sărit de pe șine.

Banii de hârtie de 100 Lei mai sunt buni numai până la 15 Decembrie 1932. Ori cine are hârtii de câte 100 Lei trebuie să le schimbe până la 15 Decembrie. După 15 Decembrie, acestea hârtii își pierd valoarea. Schimbarea se face cu bani de argint de câte 100 Lei.

S'a prăbușit plafonul peste nuntași. În Egipt s'a celebrat o nuntă. În timpul petrecerii s'a prăbușit peste nuntași plafonul casei, omorând patrusprezece persoane, între care e și mirele.

Londra în întunec în timpul zilei. Londra este orașul cel mai mare și mai ciudat din lume. Se știe că, deasupra Londrei, trei părți din an e negură. Acum negura s'a amestecat cu fum, formând un strat gros, așa încât razele soarelui, neputând pătrunde, orașul a rămas în întunec ca noaptea.

Om cu 16 femei și 60 copii. În Irlanda a murit nu de mult un om cu numele Deoritz. Acesta a avut în viață 16 femei și 60 de copii. La moarte tuturor nevestelor le-a lăsat câte o casă, iar averea s'a de 5 milioane Lei a împărțit-o tuturor de o potrivă.

Spaniolii își aprind bisericile. Când Dumnezeu vrea să pedepsească pe om, îi ia întâi mintea și astfel omul fără minte se face bolșevic. Apoi urmează celelalte rele: se crede cel mai mare și mai tare, nu mai ascultă de nimeni și, după ce a făcut toate păcatele și a călcat toate legile, dă foc la casa lui Dumnezeu, la biserică. Aici au ajuns Spaniolii. Întâiu și-au alungat regele, apoi pe toți scriitorii, preoții de frunte, și, la urmă, au început să-și ardă bisericile. Numai că și la ei se mai găsesc oameni, cari au un dram de minte și cari laudă pe Dumnezeu și-i apără casa. Astfel, acești oameni au ucis cu pietri pe mai mulți incendiatori (aprinzători) de biserici.

Bătae în fața regelui. Desigur lucrul s'a putut întâmpla numai în țara comitațiilor, în Bulgaria. Numai la ei, la Unguri și la Ruși, se întâmplă lucruri de care când auzi vorbindu-se, îți stă mintea în loc. Întâmplarea asta s'a petrecut în parlamentul bulgar, când regele își citea discursul. Deputații socialiști, vre-o treizeci, au început să arunce în cellași cu ce aveau în mână și aceștia au răspuns deasemenea cu bastoane, pupitre, sticle de cerneală și ghetete din picioare. Regele a așteptat până când socialiștii au fost dați afară, apoi și-a continuat discursul.

Un pește cu două capete. La Constanța, pescarii au prins un rechin (un fel de pește foarte sălbatec care mănă și oameni) lung de 25 m. Peștele are două capete, patru ochi și două cozi. Astfel de pești nu s'au mai găsit nicăieri pe fața pământului, de aceea el a fost dus la București, unde să-l vadă lumea și să se minuneze.

Cel mai mare vapor din lume. În săptămâna trecută a fost dat pe apă la Saint Nazaire, în Franța, cel mai mare vapor din lume La plecarea lui pe apă, au fost de față Președintele Republicii și toți miniștrii.

Banii de 5000 Lei. Din cauza, că mulți au început să facă tot felul de înșelătorii cu bani de hârtie de câte 5000 Lei, Banca Națională a hotărât se scoată din învăteală acești bani, cari mai sunt buni numai până la 1 Decembrie 1932. Până la aceasta dată, ori cine are hârtii de câte 5000 lei trebuie să-le schimbe la Banca Națională, altfel le pierde. Băncile din străinătate, cari au bani de hârtie de câte 5000 lei, au fost înștiințate, ca până la 1 Decembrie 1932, să le trimită în țară pentru ca să fie schimbate.

Vrăstă de 204 ani. Un plugar din Belgia, cu numele Jean Pierre Dupout a ajuns vrăsta frumoasă de 204 ani. El nu pare mai bătrân de 70 ani și n'a fost niciodată bolnav.

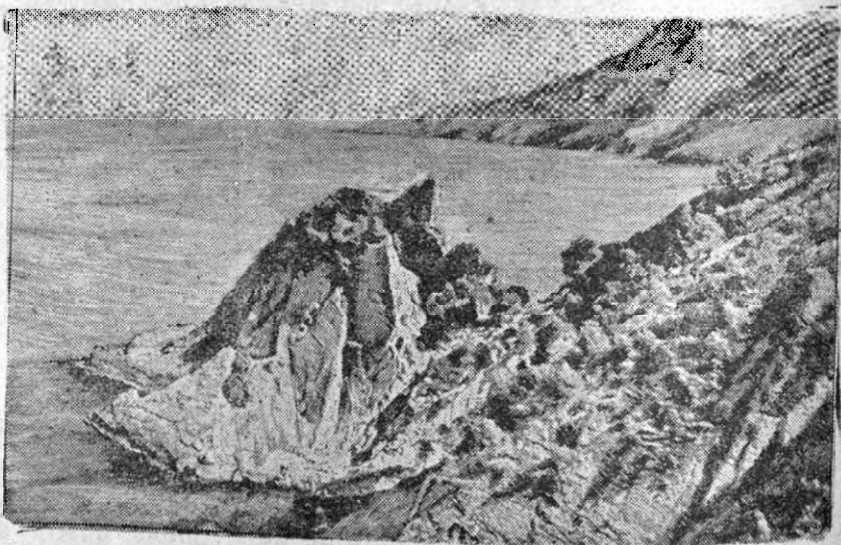
† **Augusta Dr. David n. Moldovan,** soția dlui senator și avocat Dr. Candin David din Abrud și fata păr. Victor Moldovan din Veza de lângă Blaj, sora păr. Victor Moldovan dela banca „Patria” din Blaj și a avocatului Dr. Ascaniu Moldovan din Blaj, a încetat subit din viață, în 27 Octombrie 1932, ora 12, în al 38-lea an al etății și în al 19-lea an al fericitei sale căsătorii. Prohodul a avut loc Duminică, la 30 Octombrie 1932, ora 1 după masă, la casa adormitei în Domnul, iar rămășițele ei pământești au fost transportate în cimitirul din Bucium Izbîta. Veșnică și binecuvântată fie amintirea ei!

Păstrarea cartofilor

Cartofii se pot păstra bine, dacă pe locul unde îi așezăm, presărăm mai întâiu praf de var stâns. Var stâns presărăm și pe rândurile de cartofi așezați spre păstrare. La 1000 kgr. cartofi se folosesc 5—10 kgr. var. Varul suge umezeala, care strică cartofii și omoară și sămânța de boală a cartofilor. Alungă și gândăciunile ce ar putea aduce stricăciuni cartofilor.

Insula Banafur din Marea Mediterană

Liga Națiunilor are de gând să-și facă pe insula Banafur din Baleare (aproape de țărmurile Spaniei) un mare depozit de arme, mai ales tunuri, bombe și avioane, cu cari în caz de război să poată fi apărate căile pe apă din Marea Mediterană. Știut este că dintre toate mările, această apă este mai umblată de vapoare și în caz de război este mai primejdive pentru negoaște. Liga Națiunilor vrea să apere această mare și duce acolo, pentru orice întâmplare, arme din belșug. Coastele stâncoase cari se văd în chip vor fi încurând încărcate de magazii și de baterii cu tunuri. Pe vremuri această insulă era stăpânită de pirați de mare (tălhari) și de fugari din Maroc.

și de fugari din Maroc.

Sărbătoarea crutăării

31 Octomvrie

În toate țările se sărbătorește, în mod deosebit, ziua de 31 Octomvrie, numită și ziua internațională a Economiei.

Preoții în predici, profesorii și învățătorii în școli, și fiecare organizație civilă și militară sărbătorește ziua de 31 Octomvrie. Și cu tot dreptul căci această zi este dăruită economiei.

Sărbătoarea aceasta este zi de reculegere și în fiecare an ea ne reamintește datoria pe care o avem față de noi, față de familia noastră și față de țară.

În sf. Scriptură se spune că multă răutate vine din lene și că ea este povățuitoarea multor fărâdelegi, iar munca și cumpătarea ne scapă și de păcat și de rele și de lipsuri. De aici apoi îndrumarea bisericii: „Roagă-te și lucrează” = (Ora et labor).

Ziua Economiei nu este ziua plăcerii sau a lenii.

În această zi, noi suntem chemați să vedem ce am îndeplinit, cum am lucrat ca să adunăm cât de cât pentru zile negre, cari fără doar și poate ne pot ajunge pe fiecare, și atunci să ne folosim de ce am adunat când împrejurările ne au fost mai prielnice.

Munca și economia sunt cei mai puternici factori cari ne aduc bine, ne ajută să înaintăm și să scăpăm de greutățile crizei în care am ajuns.

Omul muncitor întotdeauna este cinstit de semenii săi și iubit de Dumnezeu.

Omul muncitor și economisitor este bucuria familiei, cinstit de tot satul și nădejdea țării.

Omul care muncește zilnic, nu are timp să se gândească la rele. Omul, care câștigă cinstit, își provide familia cu cele trebuincioase și ce prisosește, pune un ban-doi de-o parte. Dar nu e bine să-l țină ascuns în casă ci să-l ducă spre fructificare la Cassa Națională de Economii, de-a dreptul sau prin oficiile poștale.

Economisirea unește pe toți depunătorii ca pe frați. Ceeace ne-au lăsat părinții, vrem ca merit să lăsam copiilor noștri. Aceasta este una din legăturile cele mai puternice, cari întăresc familia și țara.

Războaiele și mai ales războiul din urmă care a fost cel mai mare din câte au fost în lume, au nimicit țări, au răsturnat împărății, dar nu au putut nimici organizarea Casselor Naționale de Economie.

Nu numai atât, dar aceste Casse Naționale de Economii au fost singurele cari au putut ajuta din prima dată refacerea, renașterea, reelădirea a tot cecece a stricat și a nimicit ura și războiul.

Deaceea cu toții, cu mic cu mare, să fim cu mare băgare de seamă ce facem cu banul nostru și fără teamă, fără șovăială, să-l încredințăm Cassei Naționale de Economii.

De primim ceva, de avem ceva, de vindem ceva, de avem bani puțini sau mai mulți, să-i depunem la Cassa Națională de Economii, prin cel mai apropiat oficiu poștal, care primește economiile și face restituirea lor, până la suma de 300.000 lei anual.

În afară de foloasele noastre să arătăm și celorlalte 24 de țări cari au organizat Casse Naționale de Economii că și noi ne înțelegem rostul în lumea aceasta, și știm să ne ridicăm deasupra necazurilor și să le învingem.

Cine a înțeles rostul cuvintelor noastre, spre binele său, să se ducă la oricare oficiu poștal care e dator a-i da toate informațiunile.

Cereți-le și vă folosiți de mijlocul de

îmbunătățire a stării noastre, Dumnezeu îndemnând oamenii cu tragere de inimă pentru binele tuturor, să organizeze și în țara românească Cassa Națională de Economii.

Ing. N. Bolchiș

Legea conversiunii

E de mult de când tot auzim de legea conversiunii, adică legea care vrea să ușureze greutățile sătenilor cari au datorii mari. S'a făcut multă zarvă în țară din cauza acestei legi și multe încurcături s'au întâmplat tot numai pentru că aceasta lege nu era încă destul de lămurită.

În zilele trecute însă, după multe stătuiri între cei mai mari, s'au lămurit toți paragrafii acestei legi, așa că atât Camera cât și Senatul au putut s'o voteze. Iar în ziua de 26 Octomvrie s'a publicat și în Monitorul Oficial, așa că acum are putere obligatoare pentru toți.

De binefacerile legii acesteia se bucura în locul întâiu, plugarii, cari au pământ mai puțin de 10 hectare, precum și proprietarii de pământ, al căror venit ceva mai bine de jumătate, adică 60 la sută, este din agricultură, iar 80 la sută din datoriile ce au sunt datorii agricole.

Preoții, învățătorii, meșteșugarii mai mici, funcționarii din comune și pensionarii încă se bucură de binefacerile acestei legi, dacă nu au pământ mai mult de 10 hectare și și-au dobândit pământul înainte de 1 Ianuarie 1931.

Toți aceia, cari au datorii mai mici de 300 lei la hectar, nu se bucură de nici o ușurare ce se dă prin aceasta lege.

Datornicii, cari sunt cuprinși în aceasta lege, în vreme de un an și jumătate, trebuie să se înțeleagă cu băncile la care sunt datori, asupra feliului în care își vor plăti datoriile. În vreme de o jumătate de an, datornicii sunt datori să-și preschimbe toate polițele. În aceasta vreme nu pot să fie pârșiți pentru datoriile lor. Polițele se preschimbă numai la bănci. Polițele dela oamenii singuratici nu se pot preschimba. Plugarii cari au pământ mai puțin de 10 hectare, sunt scutiți de timbru la preschimbarea polițelor. În aceasta jumătate de an, toți datornicii vor plăti o dobândă de 4 la sută. Cei ce au datorii la obștiile de cumpărare încă se bucură de aceasta parte a legii.

Toți acei datornici, cari nu-și preschimbă polițele în vreme de șase luni, își pierd dreptul de a se bucura de ușurarea ce le-o dă legea.

Dupăce vor trece acestea șase luni, judecătorii vor hotări cine are dreptul și cine nu are dreptul să se bucure de ușurarea dată prin lege. Aceia, cari au fost judecați că au dreptul să se bucure de aceasta lege, vor trebui să preschimbe iar polițele din 6 în 6 luni, vreme de un an. În acest an, cei ce au mai puțin

de 10 hectare vor plăti o dobândă de 4 la sută, iar cei ce au mai mult vor plăti o dobândă pe o formă cu aceea a Băncii Naționale.

Multe povești s'au născocit în legătură cu ușurările date de Legea conversiunii. Sătenii însă să nu se lase ademeniți de acestea povești. Legea acum e lămurită și e întărită. Fiecare să-și rânduiască astfel lucrurile, ca să-și reguleze datoriile amăsurat drepturilor pe cari i-le dă legea.

Ion Popu-Câmpeanu

Din istoria neamului

Mircea cel Bătrân

(1386—1418).

Năvălirile barbare se sfârșiseră de mult. Românii au întemeiat state mici, apoi au înființat cele două principate ale Moldovei și Țării Românești, având de luptat când cu Ungurii, când cu Polonii, când cu Tătarii și alții mai fără însemnătate. Despre Turci nu se pomenea pe acea vreme.

La o sută de ani după înființarea Țării Românești se ivese și ei în Europa. Cuprind Adrianopolul, cuceresc toate popoarele din peninsula balcanică și ajung până la Dunăre.

La Dunăre însă Turcii s'au oprit, căci aici domnea Mircea, domnul Țării românești, viteaz în vreme de război și înțelept voevod în vreme de pace. Mircea a făcut pe Turci să înțeleagă că dela Dunăre încoace locuiește alt popor decât aceia din josul Dunării. Ei s'au găsit aici în fața unui Domn viteaz, hotărât să-și apere, până la ael din urmă strop de sânge, țara, legea și moșia.

Bătălia dela Cosova

Sărbii, Bulgarii, Bosniacii și Ungurii fac o tovărășie împotriva Turcilor. Ei cer și ajutorul Românilor vrând să aibă alături și pe Mircea Vodă.

Lupta se dă pe șesul dela Cosova (Câmpul Mierlei) în Serbia. Turcii erau comandați de însuși sultanul lor *Murad I*, iar creștinii de bătrânul *Lazăr*, voevodul Sărbilor. Înainte de a începe lupta, un purcar sârb s'a furișat în cortul sultanului turcesc și l-a ucis pe *Murad*. Comanda Turcilor o ia îndată viteazul său fiu *Baiasid*, supranumit *Fulgerul*. Lupta între Turci și creștini fu înversunată. Creștinii fură înfrânți. Insuși bătrânul *Lazăr* cade în mâinile Turcilor căruia i-se taie capul, drept pedeapsă pentru uciderea sultanului turcesc.

Lupta dela Rovine

Baiasid era mândru pe *Mircea*, fiindcă dase ajutor creștinilor și voia să se răsbune asupra lui. Când îi veni bine, într'o toamnă, trecu Dunărea în fruntea unei oștiri numeroase și începu să jefuiască ca într'o țară pustie. Pe unde treceau oardele turcești, nici cenușa în vatră nu mai rămânea.

Mircea îl amăgește, atrăgându-l tot mai tare în lăuntrul țării, până-l potrivește în niște locuri mlăștinoase de lângă *Craiova*, numite *Rovine*. Lupta se începu aci cu mare furie. Văzduhul se întunecă de mulțimea săgeților. *Mircea* își așezase așa de iscusit arcașii, că ori, înătrău se întorcea, armata turcească primia în față ploaia de săgeți. — *Baiasid* cel groaznic își pierdu aici cea mai mare parte din mândra lui armată. Dar și *Mircea* suferi pierderi mari la *Rovine*, deaceea fu silit să se retragă în *Ardeal*. Între *Mircea Vodă* și *Sigismund*, regele Ungurilor se încheie o tovărășie, legându-se amândoi să se ajute împotriva Turcilor.

Bătălia dela Nicopole

Pe acest timp țările creștine din Apus hotărăsc să pornească o mare expediție împotriva Turcilor. Se întocmește o armată mare din Francezi, Spanioli, Italieni, Bavarezi, la cari se alipesc Ungurii cu Sigismund și Românii cu Mircea Vodă.

Întreaga armată înaintează până la Nicopole, unde întâlnește pe Turci. Aci, în loc să se dea comanda armatei creștine lui Mircea, care era mai cunosător în ale războaielor și în felul de luptă al Turcilor, Francezii, doriți de-a învinge ei singuri, se reped cu furie asupra Turcilor. Aceștia însă desfac repede rândurile și cuprind pe Francezi la mijloc. Ostașii francezi văzându-se impresurați, descalecă de pe cai și încep lupta cu sabia; dar Turcii, fiind mai numeroși, îi omoară până la unul. Lupta fu pierdută. Iasushi regele Sigismund era să fie omorât, dacă nu-l scăpa cu trupul său un soldat.

Baiazid, mănios pe Mircea, că luase parte la bătălia dela Nicopole, trecu Dunărea prin părțile Silistrei, în fruntea unei armate numeroase, ca să-i ia domnia și să jefuiască țara. Mircea dăte poruncă tuturor să se retragă cu tot avutul la adăpost în munți, lăsând pe Turci să înainteze nestingheriți în cuprinsul țării. Într'un rând atrase oștirea turcească în niște locuri mlăștinoase de lângă Ialomîța, unde Turcii suferiră o nouă înfrângere la fel cu cea dela Rovine. Baiazid dăte atunci poruncă oștirii turcești, să se retragă peste Dunăre și astfel Mircea rămâne stăpân peste țara întreagă.

Mircea, fiind în al 31-lea an de domnie și ne mai fiind dornic de vrăjmașii noi cu Turcii, se hotără să încheie pace cu sultanul turcesc, căruia se legă să-i dea birul pe care Viad Basarab se învoise să-l plătească.

După un an de zile dela încheierea păcii, Mircea închise ochii după o domnie glorioasă de 32 ani.

Z.

Se caută

unul sau chiar doi Incasatori

pentru „Unirea Poporului“, care să meargă din sat în sat și să încaseseze restanțele dela abonați. Respectivul trebuie să fie recomandat de preotul, să aibă avere cu care să garanteze, și să fie om cinstit și de încredere. Drept plată va avea anumite procente din ceea ce a încasat.

Calendarul dela Blaj pe 1933

Cetitorii gazetei noastre să știe că se află sub tipar și va ieși în curând

Calendarul dela Blaj pe 1933

cu material foarte bogat și felurit, pe înțelesul tuturor. Vom avea în acest calendar și o mulțime de chipuri interesante, din țară dela noi și din toată lumea.

Prețul va fi pentru toate pungile, potrivit cu lipsurile de azi

Nimeni să nu-și cumpere alt calendar, decât pe cel dela Blaj, care este o veche cunoștință a cetitorilor de prin sate.

Of. parohial gr.-cat. Negru. Am primit suma de 180 Lei și am trecut-o pe anul restant 1931 și nu pe 1932 cum scriați pe cupon. 1932 este încă în restanță. Dr. C. P. B. Abonamentul Dvs. este achitat și pe 1933, din suma ce ne-ați trimis de 360 Lei. Vă mulțumim.

On. Ilie Victor Pop, Tria. Numeri din anul trecut nu Vă putem trimite, fiindcă nu mai avem decât în colecție legată. Cei din anul curent i-am trimis. Am primit suma de 360 Lei. Vă mulțumim.

Am primit câte 180 Lei dela următorii: Hopârtean Vasile, Școala primară Azuga, Solomon Emil, Oficiul parohial gr.-cat. Maieru, Moisa Gavril, Sâmpălean Gregoriu, Groze Bazil, Oltean Traian, Ardelean Gheorghe, Dan Lucreția n. Simu, Of. Parohial Cenade, Sârb Ioan I. Mihai, Popa Gh. Alexandru.

Câte 90 Lei: Prodanciu Melania, Hedu Petru Oltean Androne, Anderco Ioan, Găzdac Mihai, Șuteu Anica I. Costan, »Românul« Aiud, Neagu Mihai.

Câte 45 Lei: Nemeș Petru, Sârb Iacob, Țepeluș Gheorghe, Roșu Emilian, Mădăraș Vasile.

Alte sume: Pop Irimie 150; Covoran Dumitru 260; Moisan Ioan 300; Chifor Gavril 20; Fărcaș Petru Verdeți 80; Bârsan Petru 50; Bârsan Constantin 80; vâd. Ecaterina Oltean 240; Pop Dumitru I. Vasile 135; Andraș Vasile 200; »Universala« Hațeg 124; Vulcan Gavril 127; Benga Victor 40; Gheorghe Miron 250; Hopârtean Tănase 150; Rus Mațeu 50; Of. parohial Marghita 247,50; Szabo Ștefan 512; Chiciudean Ioan 300; Pop Dumitru I. Vasile 135; Crișan Petru 100; »Arieșul« Turda 155; Rusca Alexandru 293; Teodor Mârza I. Petru 65; Măta Ioan 30; Petru Zinvel 125; Udrea Aurel 360; Bere Petru 95; Pop Ioan 30; Gheorghe Maior 500; Of. parohial Câmpeni 285; Târziu Iulian 100; Laslo Iuliu 156; Moldovan Ioan 360.

Redactor: IULIU MAIOR.

Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Economatul

Nr. 7706—18 Oct 1932.

Publicațiune

Licitațiunea dela 16 Iunie 1932, dând rezultate parțiale se aduce din nou la cunoștința celor interesați că în ziua de 10 Noemvrie 1932, ora 11, se va ține în localul Ministerului Muncii, Sănătății și ocrotirilor Sociale, situat în Calea Griviței No. 64, a doua licitațiune publică pentru procurarea a diferite materiale necesare Atelierelor Mecanice ale Ministerului pe anul 1932.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 88110 inclusiv din legea Contabilității Publice, Regulamentul O. C. L. și Normele publicate în Monitoriul Oficial Nr. 127—1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitațiune vor depune pe lângă oferte în plic aparte și o garanție de cinci la sută din valoarea materialelor oferite, în recipisa Casei de Depuneri sau efecte de stat, iar ofertelor se vor face numai în conformitate cu caetul de sarcini.

Caetele de sarcini și listele de cantități se pot vedea în orice zi de lucru la Economatul Ministerului Str. Piața Amzei Nr. 17, dela orele 11—13.

Ministru Director

115 1-1
Ministorul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Economatul

Nr. 7707—18 Oct. 1932.

Publicațiune

Licitația dela 7 Iulie 1932, neavând rezultate se aduce din nou la cunoștința celor inte-

resați că în ziua de 7 Noembrie 1932, ora 11, se va ține în localul Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, situat în Calea Griviței Nr. 64, a doua licitațiune publică, pentru procurarea de încălțăminte, pielărie și furnituri de cismărie necesare spitalelor, sanatoriilor, azilelor și instiujiunilor de ocrotire pe anul 1932.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 88110 inclusiv din legea Contabilității Publice, Regulamentul O. C. L. și Normele publicate în Monitorul Oficial Nr. 127—931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitațiune vor depune pe lângă ofertă în plic aparte și o garanție de cinci la sută din valoarea materialelor oferite, în recipisa Casei de Depuneri s'au efecte de stat, iar ofertele se vor face numai în conformitate cu caetul de sarcini.

Caetele de sarcini și listele de cantități se pot vedea în fiecare zi de lucru la Economatul Ministerului Str. Piața Amzei Nr. 17, dela orele 11—13.

Ministru

Director

112 1-1

Primăria comunală Bazna județul Tarnava-Mică

Nr. 731—1932.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică, că în ziua de 3 Decemvrie 1932 ora 9 se va ține la primăria comunei Bazna licitația publică pentru arendarea unui local de prăvălie pe timp dela 1 Ianuarie 1933 până la 31 Decemvrie 1933.

Prețul de strigare Lei 15.000. Garanța 10%. Dispozițiunile art. 88—110 din legea cont. publ. și art. 31—52 din regl. Oficiului central de licitații vor fi aplicabile la aceasta licitație.

Supraoferte nu se primesc.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunală.

Preș. com. înt.

Notar

Schmitt

Gross

114 1-1

Vin, calitatea primă

Vindem, din mână liberă, următoarele vinuri, producție proprie, calitatea primă, produs de pe Tarnava-Mică:

54 ferii (10 l.) rizling italian din 1930	
260 "	1931
32 " muscat Ottonel "	1931
284 " rizling italian "	1932
63 " muscat Ottonel "	1932

Total 693 ferii.

De calitate garantăm. Adresa la Administrația „Unirea Poporului“.

Comandați cartea de rugăciuni

Lăudați pe Domnul

dela Of. parohial român unit din Arded, j. Satu-mare. Cuprins bogat 236 pagini, format mic.

Prețul în legătură de pânză 30 Lei, legăt. de piele 60 Lei. (103) 4-6

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!